

Radhusgata 1-3
Postboks 117 Sentrum
N-0103 OSLOTelefon: +47 23 08 15 00
Faks: +47 23 08 16 01
Org. nr: 970 349 820pf@prest.no
www.prest.noJnr. 2/05 Arknr. 082
Deres ref: 200405463-/BGUS

BARNE- OG FAMILIEDEP.	KASS ÅR.
ARKIVNR.: 323.24	
- 4 FEB 2005	
SAKSBEH:	SIGN.:
SAKSNR.: 2004/05463	

Barne- og familiedepartementet
Postboks 8036 Dep

0030 OSLO

- 023

**OBLIGATORISK MEKLING FOR SAMBOERE MED FELLES BARN.
OPPHEVELSE AV BARNELOVENS DEFINISJON AV VANLIG SAMVÆRSRETT.
HØRINGSUTTALELSE**

Den norske kirkes presteforening (PF) har mottatt høringsnotatet med forslag om innføring av obligatorisk mekling ved samlivsbrudd for samboere med felles barn og å oppheve barnelovens definisjon av vanlig samværsrett. Det er naturlig at en nå tar opp de spørsmålene som reises i høringsnotatet ettersom en har høstet mer og bredere erfaring med meklingsinstituttet siden det ble innført. Behovet for endringer er også en konsekvens av den samfunnsmessige endring og utvikling som har foregått, og det er empirisk materiale som understreker behovet for endringer.

OBLIGATORISK MEKLING FOR SAMBOERE

PF slutter seg i hovedsak og konklusjon til de foreslåtte endringene når det gjelder obligatorisk mekling også for samboere med felles barn. PF har den oppfatning at en uavhengig av samlivsform skal ha fokus på det som tjener barnets beste. Da er det viktig med ordninger som på alle områder kan ivareta dette anliggende. Slik ordningen i dag har vært oppfattet, har det vært stilt strengere krav til de som har inngått ekteskap enn de som velger en annen samlivsform.

PF kan forstå at det er behov for virkemidler som sikrer at det blir obligatorisk mekling for samboere. Ettersom dette er knyttet opp mot barnets beste, og at vurderingen først og fremst skal ta utgangspunkt i dette, kan det være et virkemiddel at retten til utvidet barnetrygd er betinget av en fremlagt meklingsattest.

PF antar at det blir økt behov for meklere selv om høringsnotatet tar et annet utgangspunkt.

OPPHEVING AV BARNELOVENS DEFINISJON AV VANLIG SAMVÆR

Forslaget om opphevelse av legaldefinisjonen av "vanlig samvær" i barnelovens § 43 har en positiv intensjon i det avtalefrihet lovfestes, og at avtalen skal rette seg etter barnets beste. En slik endring har imidlertid også den fare i seg at partene i større grad trenger eksternt bistand for å komme frem til en avtale. Avtalefrihet på dette området stiller særlig store krav til at partene i utgangspunktet har evne og vilje til å finne løsninger som er tilfredsstillende for barnet. Det er det ikke alltid partene er i stand til når avtaler skal inngås i forbindelse med samlivsbrudd. Partene må antakelig i sterkere grad få hjelp fra andre til å flytte det emosjonelle engasjement fra egen interesse til barnets interesse.

I tillegg til legaldefinisjonen har en gjennom rettspraksis etablert eksempler på ordninger for samvær. Det har nok ofte vært ansett som en minimumsløsning som legges til grunn for samvær, med mindre tungtveiende grunner taler imot et omfattende samvær.

Legaldefinisjonen har ikke bare vært en begrensende faktor for å komme frem til avtale mellom partene, den har også hatt en positiv funksjon. I den første fase av et samlivsbrudd har det vært mulig å vise til legaldefinisjonen for på den måten å ta dette som utgangspunkt for i det hele tatt å komme frem til en avtale – om enn av midlertidig art. På den annen side kan en legaldefinisjon virke begrensende på avtalefriheten.

PF er av den oppfatning at legaldefinisjonens positive funksjon bør videreføres. Dette kan tenkes gjort også på andre måter enn som legaldefinisjon, gjennom forskrift eller gjennom den veiledningen som gis i forbindelse med samlivsbrudd. Etter vår oppfatning vil det fortsatt være hensiktsmessig å kunne vise til en ordning som har hatt bred oppslutning og som har barnets interesse i fokus. Det er viktig å understreke at dette bare vil være en av flere mulige ordninger som det kan vises til.

Forslaget om nytt andre ledd i barnelovens § 43, der en foreslår å ta inn ”best mulig samlet foreldrekontakt”, kan gi en retning for hvordan partene skal orientere seg for å nå frem til en avtale til beste for barna. Det er imidlertid også andre sider som skal vurderes, og disse kan i større grad gi muligheter for løsninger som kan trekke i negativ retning i forhold til ”best mulig samlet foreldrekontakt”. Reiseavstanden kan således være et moment som reduserer omfanget som avtales, mens en legaldefinisjon i større grad vil være et moment som bidrar til økt bevissthet om å opprettholde relativ nærhet mellom foreldrene.

Det er vår oppfatning at forsøk på å nå frem til avtaler oftere blir gjenstand for stor diskusjon mellom foreldrene enn om det i utgangspunktet er gitt en minimumsstandard. Det bør derfor i stedet vurderes om en i lovens utforming skal forsterke formuleringene om avtalefrihet som det primære, med en legaldefinisjon dersom en ikke kommer frem til en avtale som det sekundære. Det bør også vurderes om det bør være mulig med en senere mekling og samtale om samvær mellom partene dersom det oppstår behov etter en gitt periode – f eks etter at separasjonstiden utløper.

Det vil etter all sannsynlighet bli noe mer behov for mekling som følge av de endringer som her er foreslått. Prestene har både før den nye meklingsordningen ble innført og under gjeldende ordning vært meklere. Det er fortsatt en rekke prester som både vil kunne fortsette og nye som bør kunne rekrutteres inn som meklere til denne ordningen. Det oppfordres departementet til å arbeide videre med.

OSLO den 28. februar 2005

Med vennlig hilsen

DEN NORSKE KIRKES PRESTEFORENING

Ingeborg Midttømme
Leder

Kopi: Bispemøtet
Kirkerådet